

Komet kommenterar 2020:07, publicerad 2020-03-30

I den pågående Corona-krisen har frågan om insamling av platsdata för att kartlägga smittvägar blivit högaktuell. Runt om i världen hanterar länder detta på olika sätt. Både integritet och värdet av att kunna skydda befolkningen mot smitta är dock viktiga perspektiv.

Kommenterad rapport

Komet kommenterar en text publicerad av en amerikansk icke vinst-drivande organisation inriktad på ny teknik. Stacey Gray och medarbetare, *A Closer Look at Location Data: Privacy and Pandemics*. Future of Privacy Forum¹. Publicerad 25 mars, 2020.

Komet:s kommentarer

- Regelverket skiljer sig mellan olika länder. Det amerikanska regelverket skiljer sig från det svenska. Dock är de etiska frågeställningarna likartade, oavsett land och regelverk.
- I Sverige finns det särskilda regler för hantering av lokaliseringssuppgifter från appar och från mobilnäten (platsdata). Myndigheten Post- och telestyrelsen är ansvarig för tillsyn över att reglerna följs. Hantering av personuppgifter regleras genom dataskyddsförordningen (GDPR) och i det fallet är det Datainspektionen som är ansvarig tillsynsmyndighet. Datainspektionen har tagit fram information om platsdata och smittspårning⁶.
- När platsdata används för smittspårning är det viktigt att göra en avvägning mellan den enskilda personens integritet och värdet av att kunna skydda befolkningen mot smitta. Stöd vid en sådan avvägning finns till exempel i ett yttrande från den europeiska dataskyddsmyndigheten, som också tar upp hur detta kan påverka lagstiftning och regelverk⁷.
- En central princip, såväl ur etisk synvinkel som sett till dataskydd, är att det inte uppstår en glidning, där data används för andra syften än smittspårning.

Internationella exempel

- I Norge testar den norska folkhälsomyndigheten, i samverkan med bl. a ett forskningsinstitut och norska Datainspektionen, att utveckla en app. för att minska tidsåtgången för smittspårning^{2,3}.
- Israels regering har i mitten av mars) antagit en tidsbegränsad nödlagstiftning för att göra det möjligt att begära ut platsdata från mobiloperatörer i syfte att spåra smittade personer⁴.
- I Sydkorea används bland annat platsdata från mobiler och information om användning av kreditkort för att kartlägga var personer som är smittade med coronavirus befinner sig⁵.

Sammanfattning av originalrapporten

Författarna lyfter fram det globalt ökade intresset för att använda platsdata vid smittspårningsarbete. De menar att detta aktualiserar flera etiska frågor, framför allt om människors integritet. Författarna ger också en tekniskt orienterad beskrivning av tekniken bakom platsdata.

Platsdata ger information om hur en viss teknisk enhet, såsom en mobiltelefon, rör sig i tid och rum (exakt platsinformation, eller mobilitetsdata).

Platsdata från flera enheter aggregeras för att undersöka rörelser hos grupperingar av människor.

Författarna har även listat några aspekter som bör beaktas då länder överväger att använda platsdata i vid smittspårning:

- svårigheterna med effektiv anonymisering,
- att de data som används är representativa för den grupp som studeras,
- möjligheten att använda platsdata måste avgränsas och den data som används för smittspårning av Corona måste skyddas så att de inte används i annat syfte.

Insamling och lagring av platsdata

Insamling av platsdata utgår från det globala satellitnavigationsystemet för bestämning av positioner, GPS. Själva datainsamlingen sker via mobilmaster, trådlösa nätverk ((wi-fi) eller radioförbindelse (så kallade Bluetooth Beacons).

Platsdata lagras till exempel av mobiltelefonoperatörer och företag som tillhandahåller operativsystem och mobilappar, till exempel information om var en person befinner sig eller är uppkopplad – såsom till vilken mast.

Platsdata används också för sakernas internet (eng. Internet of things, IoT) - enheter som är uppkopplade mot internet via inbyggda sensorer eller datorer.

Den som vill kan själv stänga av plats-tjänster på sin mobiltelefon. Det görs på lite olika sätt, beroende på typ av mobil.

1. <https://fpf.org/2020/03/25/a-closer-look-at-location-data-privacy-and-pandemics/>
2. <https://www.fhi.no/nyheter/2020/utvikler-app-for-smitteoppsporing/>
3. <https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2020/ny-sporings-app-for-a-hindre-koronasmitte/>
4. <https://www.bbc.com/news/technology-51930681> och <https://www.lawfareblog.com/israeli-emergency-regulations-location-tracking-coronavirus-carriers>
5. http://ncov.mohw.go.kr/en/baroView.do?brdId=11&brdGubun=111&dataGubun=&ncvContSeq=&contSeq=&board_id=&gubun=
6. <https://www.datainspektionen.se/nyheter/coronaviruset-och-digital-smittsporing/>
7. https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/news/edpb_statement_2020_processingpersonaldataandcovid-19_en.pdf

Om Komet Kommenterar

Komet kommenterar aktuella internationella rapporter som rör regelverk, teknikutveckling och innovation. Syftet är att ge ett svenskt perspektiv, sätta information i ett sammanhang och göra underlaget lätt tillgängligt.